

SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM ENSTİTÜLERİ
TALEBE FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Caâid BALTACI

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :

**A. Vehbi
VAKKASOĞLU**

İDARE MÜDÜRÜ :

İSMAIL L. ÇAKAN

BU SAYIDA

SELÂM	İSLÂM MEDENİYETİ
FETİH ve FÂTİH	N. Sami BANARLI
FÂTİHİ YETİŞTİREN MUHİT	Prof. Dr. B. N. ŞEHİSÜVAROĞLU
İSTANBULUN FETHİ	Tahsin ÜNAL
FETİH (Şiir)	A. Nihat ASYA
AYASOFYA	N. Fazıl KISAKÜREK
FETHİN MÂNÂSİ	Prof. Dr. Süheyl ÜNVİER
FETİH BİBLİYOGRAFYASI ...	Dr. M. C. Şehabeddin TEKİNDAG
RUM MAYASI	Prof. Dr. M. Şekip TUNÇ
FÂTİHİN GAYESİ	Yük. Müh. Ömer KIRAZOĞLU
FÂTİH'E (Şiir)	Doç. Dr. M. Nihat ÇETİN
FETİHİN 515. YILI	Prof. Dr. Z. Fahri FİNDİKOĞLU
İSTANBULUN FETHİ (Şiir) ...	Süleyman Arif EMRE
VE 29 MAYIS	Ali Himmet BERKİ
ŞAIR FÂTİH	Prof. Dr. F. Kadri TEMURTAŞ
AYASOFYA, NE KADAR SA- BİRLİSİN	Sezal KARAKOÇ
FÂTİHİ ANLAMAK	Sabri AKDENİZ
FETİH (Şiir)	Kenan SEYİTHANOĞLU
EDİRNE KAPI	Hasan ÖZÖNDER
ÇEHRESİ DEĞİŞEN ŞEHİR VEDÂ	E. Hakkı AYVERDİ
SUALLERE CEVAPLAR	T. Sıtkı BALCI
TIYATRO FESTİVALİ	Gazi MERT
FETİH (Şiir)	Hilmi KURFULUS
FETİH HİLÂLİNİN ZAFERİ FÂTİH SULTAN MEHMED'E (Şiir)	A. Nihat ASYA
İSTANBUL'UN KURULUŞU ...	İ. Semahaddin CEM
	Hayrûnnisa ÇİĞDEM
	Prof. Dr. M. Halil YINANC

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/1
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme Ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

S İ R K E C İ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: T.I.H.O.M.C.F. Genel Başkanı: Mehmet KARAMAN
Kayseri: T.I.E.T.F. İkinci Başkanı : İ. N. NURSAĞAN
Konya : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Ahmet FİDAN
İzmir : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Orhan ÇETİN

TEKNİK KADRO

Dış Münaşebetler : Mahmut ÖZTÜRK
Sekreter : Ressam :
Erdoğan ATAĞ Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : T A N M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl : 1. Sayı : 10
Basıldığı Tarih : 29 Mayıs 1968

ABONE

İLÂN TARİFESİ

Yıllık : 12 sayı, 30. TL. Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk 2.000 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 15. TL. İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk 1.000 TL.
Öğrencilere % 20 Tenzilât yapılır. Renkli ilân sahifesi :
Yabancı Memleketlere İki katı. Tamamı : 1.200 TL.
Bir sayısı : 250 Kuruş. 1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

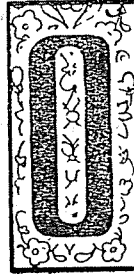
Mecmuamızdaki yazılar me'hoz gösterilmeden alınmaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmıyın iade edilmez.

Sahne

HİLMİ KURTULUŞ

İstanbul'un Fethi ve
Rumelihisarı'ndaki
Tiyatro Festivali...

Geçen mevsim Devlet Tiyatrosu'nda sahnelenen (Tarihi) bir oyun, maksatlı bir şekilde alelacele afişlerden indirildi. Devlet tiyatrosunun iki sanatçısı oyunun bir bölümünde görülmektedirler.

RTABOYLU, uzun çehreli, çatik kaş, iri gözlü genç bir adam, etrafını saran sancak beylerinin arasında, çevik bir vücut hareketiyle seyisin tuttuğu atına atladı... İstanbul Feth edilecekti..

Genç adamın göğsü zırhlı idi, başında bir miğfer vardı, vücudunun alt kısmı çok sağlam görünen göğüs kısmına kıyasla daha uzundu. O zamana kadar O'nu bu kadar yakından görememiş olanlar, birbirlerine işaretlerle, işte Ulu Hakan Sultan Mehmed! diyorlardı...

Fatih için coğrafi plânda olduğu kadar, mânevî plânda ve mühim olduğu kadar mukaddes oluşuyla da cihadların en yücesi, İstanbul üzerine yapacağı hareket ve şehrin fethi idi... "Feleni' me'l-emir-u..." tebşiri, müslüman dünyada şimşegini çakmış, sultanlar, emirler, ordular düzerek İstanbulun fethi için yollara düşmüşlerdi.

Fatih kendini, uzun asırların günlünden ve dilinden yuvarlana yuvarlana gelip şahsında ifade bulan bu müjdenin son temsilcisi.. en hakiki olanı olarak görüyordu... Rumelihisarı'nın inşası kararından, ziyâde kuşkulanan Bizans, Padişahın bu hareketini protesto eder mahiyette elçi gönderdiği zaman Fatih: "İmparatorunuza deyinizki, şimdiki Osmanlı padişahı evvelkilere hiç benzemez, benim iktidarımın eriştiği mertebeye ecdadımın emelleri bile yetişememiştir" sözüyle, inşasına başlattığı hisarın önünde elçiye haykırıyordu...

GÜN gelip çatmış, Fatih'in ordusu elliüç günlük bir muhasaranın sonunda düşmanın üzerine yıldırım gibi düşmeğe hazır beklemekteydi. Muhteşem ordu, hep bir ağızdan tek bir alıyor ve gök kubbe âdeta çınlıyordu. Nice dem bu ilâhi sesler sürüp gittikten sonra, bir anda durdu. Ve bir anda da Sultan Fatih'in gür sesi duyuldu: "ALLAHIN YARDIMIYLA ZAFER İSLAMINDIR". Şecaat ve imanın birleştiği büyük kuvvet galebe çalıyor, Ulubatlı Hasan'ın Bizans surlarına diktığı hilâl, Anado-

luhisarı'nın burçlarından yükselen sancakları selâmlıyordu.. İstanbul feth edilmişti. İstanbul feth edilmesiyile Türk milleti yalnız olduğu vekar ve ehemniyete uygun bir merkeze kavuşmakla kalmıyor, Türk korkusu, Türk barbarlığı fobi-siyile küçülmüş Avrupa, Türk'ün emsalsiz hümanizmiyle şaşkına dönüyordu. Fatih cihan-girdi, fakat herşeyden önce kâ-mil bir insandı ve kemâlinin icabı olarak da Bizansın kalı-bına ve kıyafetine asla dokun-mamıştı.

Dün de, bu gün de, gelecek zamanlarda da Türk milletinin şerefi olan bu büyük Feth'in üstünden tam beşyüz onbeş sene geçti... Halâ dört başı mamur ve derinlerine inmiş bir alâka gösterilemedi. Fatih denen ide-alist ve hümanist cihangirin ve onun kazandığı büyük zaferin zaman zaman silinmelerini de kaybettik... Milletler birer canlı varlıklar ve bütün canlı varlıklar gibi, yaşamak için besiyeye muhtaçtırlar. Milletlerin besini diğer canlılarınkı gibi mad-di değildir. Milletler manevî besi ile beslenirler. Milletle-rin besilerini, kendilerini mil-let haline getiren özelliklerde aramak lazımdır. Bu özellikler, milletlerin geçmişlerindedir, ta-rihlerindedir.

Milletler bu besi ile beslen-diğce güçlenir, ilerler. İLERİ-CİLİK, işte bu besinlerdedir. Bu besinlerden mahrum kal-mış milletler kururlar ve solar-lar. Bu bakımdan toplumun yar-rını olacak gençlerin, geçmiş sevgisi ve tarih şuuru ile yetiştirilmek istenmelerinin sebebi budur. Yine bunun içindir ki, şanlı tarihleri, büyük geçmişle-ri olmayan veyahut bu şanlı tarih ve geçmişlerini uydurma tarihlerle tahrif etmeye yeltenen milletler çöker giderler.

Bu asrın getirmiş olduğu gai-lelerin ülkümüzü bozmuş oldu-ğunu görüyor üzülüyoruz, içi-mize akıtıyoruz kanımızı. Bu-nun içindir ki: yeni yetişme ça-ğında olan gençlerin ruh iklimle-rine tarihimizden sönmez alev kırıntıları düşürmek suretiyle vatan ve millet sevgisini tutuş-

turmak amacını gütmek istiy-o-ruz. Son iki yüzyıldan beri, İslâm ve Türk topluluklarını yı-pıratmak gayreti politik bir hal aldığı su götürmez bir hakikat-tir. Gaye, şan ve şerefle do-lu geçmişlerimizden etmek, milli hislerimizi dondurmak. 1096 da, yani Türklerin Anado-lu'ya girişlerinden yirmibeş se-ne sonra yeryüzü yeni bir mü-cadele şekline sahne oldu.. Do-ğuya silâhlı bir barbar akını başladı. İkiyüz sene haçlı sefer-le-rini papalık müessesesi besle-di. Haçlı seferleri ikiyüz sene sonra sözde durdu. Barbar ist-ilâsı kesildi ama, her fırsatta Haç'ın Hilâl'e beslediği kin ken-dini göstermekten geri kalmadı. Bugün bu kin durdu mu?... HAYIR

Bugün de değişen hiçbir şey yok. Aynı gaye ve emeller sürüp gölge düşürmek, onu anlam-sız hale getirmekle son şekline bürünmüştür. Şüphesiz, bu hu-susta kullanılan en tesirli silah-lardan biri de (TİYATRO) dur. İşte Osmanlı tarihi ve padişah-ları hakkında, batıların kaleme alıp, temsil ettikleri piyesler-den birkaçı: (The Conspiracy, or the Change of Government), (İbrahim the Thirteenth Empe-roure of the Ture). Bunlar İngil-tere de yazılmış ve temsil edil-miş Osmanlı tarihine ait piyes-le-ridir. Nitekim, Yıldırım Baye-zid, Fatih Sultan Mehmet, Ya-vuz Sutan Selim, Kanûni gibi büyük Türk padişahlarının, za-man zaman batılı sahnelere ko-nu olduğu görüyor. Fakat bu piyeslerin esas konularını, padişahların zevke ve harem haya-tına düşkünlüğü teşkil etmek-tedir.

(The Conspiracy, or the Chan-ge of Government-İsyan için kurulan düzen) William Vhi-tacker tarafından yazılmış olan Osmanlı tarihine ait bu piyes The Duke of York Theatre da temsil edilmiş ve sonra da ya-yınlanmıştır.. Daha sonra, Mary Pix adlı bir İngiliz'in tamamen uydurma bir Osmanlı Tarihine ait oyunu da (Dorset Garden) de temsil ediliyor. Gerçi bu oyunlar ve yahut buna benzer hezeyanlar tiyatro edebiyatında

Türk tarihi ile ilgili olmaları bakımından bizim için bu pi-yeslerin ayrı birer mânâsı var-dır. Artık iki kere iki dört ger-geğidir. Yazarlarımız suyun al-tında ve suyun üstünde ne yap-tıklarını bilmeden mânâsız, istikametsiz bir kalem oynat-ma çabası içindedirler. Toplum-bilim furyası, bayağı aşk konu-ları, diğer taraftan batılı konu-lara eğilimler, kendilerini bir köşeye sıkıştırmaktadır. Ya-zarlarımızın Millî ve Tarihi ko-nulara öncelikle eğilmeleri ge-rekmektedir. Dişimizle, tırna-ğımızla verdiğimiz milli savaş-larımızı hikâye etmeleri, kendi tarihi kişilerini, kendi tarihinin gerçeklerini yazmaları gerekir.

HER senenin Temmuz ayın-da başlayan ve Büyük Fatih'in İstanbul'a ilk imzasını attığı Rumelihisarın'da ter-tiplenen bir (TİYATRO FES-TİVAL) 'i vardır. Bu festival-de, Hisar'ın önündeki göndere Roma kartallı festival bayrağı çekilir ve meydan sahnesi ola-rak kullanılan iç avluda, inanç-ve ahlâk kurallarını yıkan mi-tolojilerle, trajedyalar temsil olu-nur.

Her bir bölümü birer kahra-manlık destanı olan, her bir böl-ümünü bugünkü medenî âleme en mümtaz hümanist örneği teşkil eden Fatih ve fetih tiyatro ola-rak kaleme alınıp, tarihi ve asıl dekoru olan Rumelihisarın'da temsil edilemez mi?... Güneş başımızın üzerindeyken, yerde mum ışığı arayan yazarlar, bu millet şanlı tarihini ve şanlı ta-rihine mal olmuş büyüklerini dile getiren eserleri temâşa etmek istiyor. Durmaksızın yazın.. İşte, İstanbul'un fethi, Kosova, Mohaç, Sırp sındığı, Kanije, Pilevne, Sa-karya, Çanakkale ve Türkün kud-retli elinde dalgalanan Hilâl'e küffarın nasıl boyun eğdiğini yazın.. Ve sizler sönük, yıpranmış, yorulmuş ve çürümüş Devlet Ti-yatroları.. yeni bir istikametle kendinize çekidüzen veriniz. De-vamlı köy oyunları, beceriksiz ıs-marılama siyasi tiyatro denemele-rini ve kavimleri yok eden mito-lojileri bir tarafa itip, özlemine geçtiğimiz milli ve tarihi konu-ları içine alan eserleri sahneye-i-niz.

Çekilsin Rumelihisarı'nın o
boynu bükük burçlarına at-
lastan sancaklar.. Dört bir yana
dağılsın tekbir sesleri.. Bir ak at
üstünde Fatih misali biri bağırsın
gök kubbe inleyinceye dek: (AL-
LAHİN İZİNİYLE ZAFER DAİ-
MA İMANLI TÜRKÜN) dür di-
yerek.. Ve temaşa etsin Türk yur-
duna göz diken, göz süzen bü-
tün âlem.. Kurtulalım şu küçük-
lük fobisinden. Bir bütün halinde
seslenelim dört bir yana şu boy-
au bükük Fatih'in hisarından...
**BENİM İMAN DOLU GÖĞSÜM
GİBİ SERHATTİM VAR...**

YAĞMUR YAYINLARI

Sunar :

● İmam-ı Rabbânî ve

İSLÂM

Yazan: Mevdudî

Çeviren:

Hayreddin Karaman
(Yeni Çıktı)

● Vietnam Çıkmazı

Yazan: Refik Özdek
(Yeni Çıktı)

● Ve Genç Mütefekkir

Sezai KARAKOÇ'un
İki Yeni Eseri:

1) Mehmet Âkif

Hayatı
Aksiyonu
Düşüncesi
ve
Şiiri

2) Sesler

On yılın şiirleri...

FETH

(Hicrî 835 Ebced'le)

Gökten inüp bu mülkü mekân
eyledikte O,
Târîh söyleyüp dedim: "Altun
beşikte O!"

(Hicrî 857 Ebced'le)

Yer, gök soruyordu durmadan: "Fâtih
kim?"
Lâyıktı, eğer Ay dese gökten: "Peykim..."
Târîh, diyordu: "Şâir, âlim, cümdi...."
Hikmetse tamamlayıp demekteydi: "Ha-
kîm."

(Hicrî 857 Ebced'le)

Yüce Feth'in yüce târihi huzûrunda
nüfus
Duruyor -hersene- milletçe ve ümmetçe
selâm...
Gelerek türbeden "Eyyüb", diyor:
"Benden de
Açub islâmbol'u gülzâr yapan gence
selâm!"

(Milâdî 1453 Ebced'le)

Ey Hâkaan'ım, Feth'e işâret müjde
-Eklenmek şartıyla küçük hemzesi de. (x)
Sakhyd güzel Söğüt'te mes'ûd uyuyan
Dedenin isminde.

ARİF NİHAT ASYA

(*) Hemze: Eski harflerde "Elif" in bir şekli ki, bazan "E" okunurdu.